

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.318.2025
Warszawa, 15 września 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11399 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Panią Posłankę Bożenę Lisowską *w sprawie konieczności uregulowania wymagań i kwalifikacji mediatorów wpisywanych do Krajowego Rejestru Mediatorów*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Ad 1

W Ministerstwie Sprawiedliwości został opracowany projekt ustawy o mediatorach sądowych, akredytowanych ośrodkach mediacyjnych i Krajowym Rejestrze Mediatorów (UD237)¹, który wprowadza jednolite standardy dla osób ubiegających się o wpis do rejestru.

Mediatorem sądowym będzie mogła zostać osoba fizyczna, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada obywatelstwo polskie, obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa

¹ <https://legislacja.gov.pl/projekt/12400301/katalog/13144217#13144217>

Unii Europejskiej przysługuje jej prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach;

3) zna język polski w mowie i piśmie;

4) ukończyła studia w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskała co najmniej tytuł zawodowy licencjata lub zagraniczne studia uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;

5) ukończyła szkolenie bazowe i złożyła egzamin bazowy lub ukończyła studia podyplomowe z zakresu mediacji;

6) ukończyła szkolenie specjalizacyjne i złożyła egzamin specjalizacyjny lub ukończyła studia podyplomowe z zakresu mediacji o specjalizacji wskazanej we wniosku, o którym mowa w art. 5 ust. 1, i złożyła egzamin specjalizacyjny;

7) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

8) została wpisana do Rejestru (proj. art. 3 ust. 1 ww. ustawy).

Zwiększenie wymagań wobec mediatorów ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia jakości mediacji oraz ochrony interesów stron postępowania. Wysokiej klasy mediatorzy, którzy są odpowiednio wykształceni, doświadczeni i przestrzegają wysokich standardów etycznych, będą w stanie skutecznie zarządzać procesem mediacyjnym, minimalizując ryzyko błędów, nadużyć czy stronniczości, a tym samym przyczyniając się do budowania zaufania do mediacji jako metody rozwiązywania sporów.

Podkreślenia wymaga, iż projekt ustawy o mediatorach sądowych, akredytowanych ośrodkach mediacyjnych i Krajowym Rejestrze Mediatorów znajduje się na etapie konsultacji społecznych, opiniowania i uzgodnień, a zatem jego ostateczna treść może ulec zmianie.

Ad 2

Zgodnie z projektowanymi przepisami (art. 37), osoby wpisane na listę stałych mediatorów lub do wykazów instytucji i osób uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego na podstawie przepisów dotychczasowych, w ciągu roku od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy będą podlegali wpisowi do Krajowego

Rejestru Mediatorów na wniosek, o ile będą spełniały określone warunki umożliwiające zostanie mediatorem sądowym oraz złożą oświadczenie o posiadanym doświadczeniu w zakresie prowadzenia mediacji w określonej specjalizacji:

- 1) cywilnej: co najmniej 20 mediacji z zakresu prawa cywilnego lub prawa pracy w okresie 10 lat poprzedzających złożenie wniosku,
 - 2) gospodarczej: co najmniej 20 mediacji z zakresu prawa gospodarczego w okresie 10 lat poprzedzających złożenie wniosku,
 - 3) rodzinnej: co najmniej 10 mediacji z zakresu prawa rodzinnego w okresie 10 lat poprzedzających złożenie wniosku,
 - 4) karnej: co najmniej 5 mediacji z zakresu prawa karnego w okresie 5 lat poprzedzających złożenie wniosku lub
 - 5) transgranicznej: co najmniej 2 mediacje transgraniczne w okresie 5 lat poprzedzających złożenie wniosku
- wraz ze zanonimizowanymi kopiami protokołów z mediacji lub ze zanonimizowanymi kopiami umów o mediację.

Mediatorzy sądowi niespełniający wymogu w zakresie wykształcenia będą obowiązani, w terminie 7 lat od dnia wejścia w życie ustawy, ukończyć studia w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskać co najmniej tytuł zawodowy licencjata lub zagraniczne studia uznane w Rzeczypospolitej Polskiej. Mediatorzy sądowi, którzy nie spełnią tego wymogu, będą wykreślani z Rejestru.

Ad 3

W projekcie ustawy UD237, przewidziano obowiązek odbywania szkolenia bazowego i złożenia egzaminu bazowego oraz odbywania szkoleń specjalizacyjnych i złożenia egzaminów specjalizacyjnych w akredytowanych ośrodkach mediacyjnych. Ośrodki te będą miały obowiązek zapewnienia odpowiedniej kadry dydaktycznej, programów kształcenia oraz egzaminów zgodnych ze standardami określonymi w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości.

Minister Sprawiedliwości będzie sprawował nadzór nad prowadzeniem przez akredytowany ośrodek mediacyjny szkolenia bazowego lub specjalizacyjnego oraz egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego. W ramach sprawowanego nadzoru Minister Sprawiedliwości będzie uprawniony do żądania przedstawienia dokumentacji lub złożenia wyjaśnień dotyczących przebiegu szkolenia bazowego lub specjalizacyjnego oraz egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego, a także wydawania zaleceń dotyczących usunięcia stwierdzonych uchybień.

W sytuacji, gdy akredytowany ośrodek mediacyjny nie będzie wywiązywał się z tych obowiązków i nie usunie stwierdzonych nieprawidłowości, Minister Sprawiedliwości będzie wykreślał taki ośrodek z Krajowego Rejestru Mediatorów.

Ad 4

Na chwilę obecną, w projekcie ustawy o mediatorach sądowych, akredytowanych ośrodkach mediacyjnych i Krajowym Rejestrze Mediatorów nie przewidziano rozwiązań uzależniających pozostawanie w KRM od stałego doskonalenia zawodowego.

Jednakże, mediator sądowy będzie obowiązany do składania prezesowi sądu okręgowego, który dokonał wpisu tego mediatora do Rejestru, corocznie, do dnia 31 marca, oświadczenia o niewystąpieniu dotyczących go przesłanek wykreślenia z Rejestru w postaci:

- 1) prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z pełni praw publicznych;
- 3) objęcia przez mediatora sądowego którejkolwiek z funkcji wskazanych w art. 4.

Oświadczenie to będzie składane w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku niezłożenia przez mediatora sądowego oświadczenia w dodatkowym, czternastodniowym terminie wyznaczonym przez prezes sądu okręgowego, który dokonał wpisu tego mediatora do Rejestru, prezes ten będzie

wszczynał postępowanie w przedmiocie wykreślenia tego mediatora z Rejestru.

Ad 5

Obecnej projekt ustawy nie przewiduje doprecyzowania ról i uprawnień sędziów koordynatorów ds. mediacji w zakresie nadzoru nad jakością pracy mediatorów. Niemniej jednak, kwestia ta może zostać rozważona w przyszłości, w kontekście dalszego rozwoju i doskonalenia systemu mediacji w Polsce.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/